

Nederlands-Duitse grens (helaas) hard

MAAIKE WIND

GRONINGEN Het aantal Nederlanders en Duitsers dat over de grens werkt, is sinds 2012 nauwelijks gegroeid. De grens tussen beide landen vormt nog altijd een belemmering.

Zonde, oordelen deskundigen, Noord-Nederland laat zo kansen liggen.

In 2014 hadden zo'n 30.000 mensen die in Duitsland woonden een baan in Nederland. Dat blijkt uit cijfers die het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) vandaag presenteren. De omgekeerde situatie komt veel minder voor: er waren 8700 forenzen die in Nederland woonden en in Duitsland werkten.

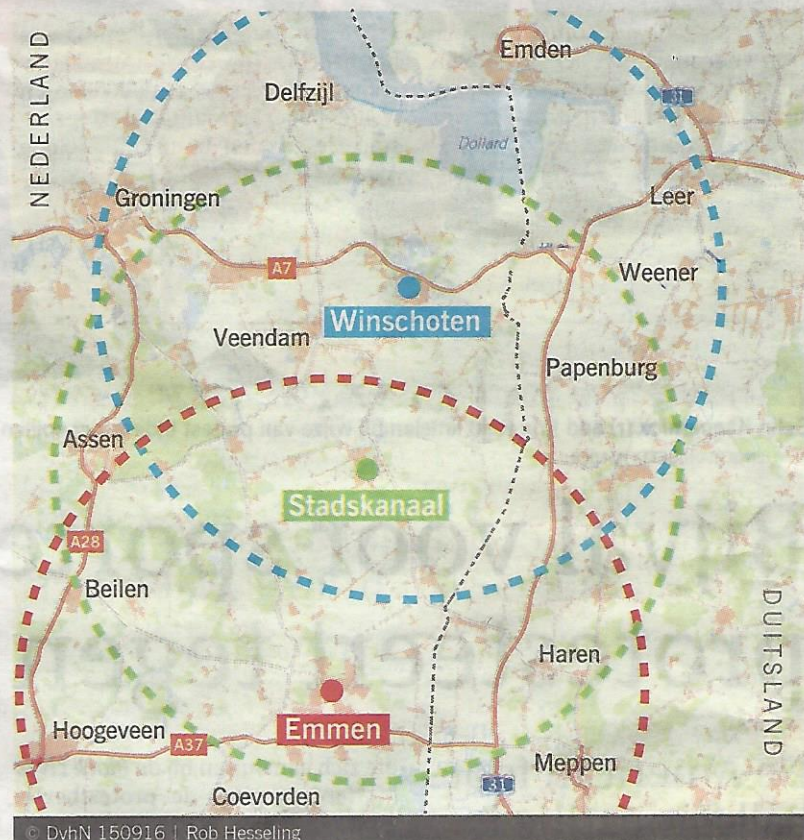
De cijfers zijn niet per provincie uitgesplitst, maar volgens onderzoeker Anet Weterings van het PBL zijn er duidelijke regionale verschillen. „Limburg profiteert het meest van banen aan de andere kant van de grens”, zegt Weterings. „In Noord-Nederland zijn minder mogelijkheden omdat daar over de grens minder grote steden liggen.”

Toch liggen er ook in Noord-Nederland volop kansen, oordeelt projectleider Michiel Malewicz van de Eems Dollard Regio (EDR). „Als je Duitsland vergeet, ligt er om Emmen en Winschoten slechts een halve cirkel. Als je cirkel daarentegen rond maakt, heb je veel meer mogelijkheden.” In Duitsland is bijvoorbeeld minder werkloosheid dan in Nederland, aldus Malewicz. „Er is in Duitsland een tekort aan allerlei vakkrachten.”

Malewicz werkt voor Arbeidsmarkt Noord, een project waarin diverse bedrijven en onderwijsinstellingen aan beide zijden van de grens samenwerken. „We proberen bedrijven, werknemers en studenten de grens sneller en natuurlijker te laten oversteken”, zegt hij. Het project richt zich vooral op de lange termijn. „We hopen de grens te veranderen in een kans, in plaats van iets waar je tegenaan loopt.”

Dat er toch nog maar weinig mensen zijn die de stap al maken, komt volgens onderzoeker Weterings om-

40 kilometer links- of rechtsom

dat er nog allerlei obstakels zijn. Een andere taal, een ander belastingsstelsel, andere verzekeringen, lagere lonen, de rompslomp bij de erkenning van diploma's, er komt nogal wat bij kijken. „Het is ingewikkeld”, zegt Weterings.

Voordelen zijn er zeker ook, benadrukt Malewicz. „Als je mensen spreekt die het is gelukt, hoor je positieve verhalen. Je leert een andere cultuur kennen, dat is een verrijking. En je verdient in Duitsland misschien iets minder, maar je maakt er wel sneller kans op een vaste baan.”

De complexiteit maakt dat velen de moed bij voorbaat opgeven, stelt Malewicz. „Ik weet niet hoe het allemaal zit dus laat maar, denken sommigen.” Niet nodig, aldus de projectleider. „Er zijn overal in Nederland informatiepunten langs de grens waar je precies kunt uitzoeken wat het voor jou betekent. En op internet is al veel informatie te vinden.”

Makkelijk is het inderdaad niet, oordeelt ook de Duitse Bettina Fabich van Denies, een bedrijf dat de

betrekkingen tussen Nederland en Duitsland probeert te verbeteren. „Er zijn aardig wat obstakels. Alleen de taal al. Daar heb je toch een redelijke kennis van nodig. Met alleen vakantie-Duits red je het niet. En het leren van een taal kost tijd en geld.” Ook zijn er allerlei cultuurverschillen. „In Duitsland wordt strakker leiding gegeven. Het kan daar verkeerd vallen als je zelfstandig iets doet. Daar kun je als Nederlander van schrikken.”

Toch is het ook volgens Fabich de moeite waard. De twee landen kunnen veel aan elkaar hebben, is haar overtuiging. „Daarvoor moeten we wel al vroeg beginnen. Geef kinderen goede taallessen en laat ze stage lopen aan de andere kant van de grens.” Duitsland is misschien niet zo exotisch, aldus Fabich, maar Berlijn en Hamburg hebben zeker aantrekkingskracht. „We moeten nu investeren zodat mensen vertrouwd raken met beide landen, talen en culturen. Dan heb je over tien jaar mensen die wel makkelijker de grens oversteekt.”